

Remissvar – Ansvar för hälso- och sjukvården (SOU 2025:62)

Sveriges Arbetsterapeuter har tagit del av utredningens förslag och därutöver i utredningens inledande skede inkommit med generella skriftliga inspel till utredningen via den möjlighet till öppen konsultation som fanns tillgänglig under en specificerad tid.

Sveriges Arbetsterapeuter organiserar den absoluta majoriteten arbetsterapeuter i yrkesverksam ålder i Sverige. Vi tillvaratar och driver arbetsterapeutens yrkesmässiga och fackliga intressen. Med en hög representativitet kan vi som organisation föra arbetsterapiens och arbetsterapeuters talan i Sverige och internationellt.

Sveriges Arbetsterapeuter delar kommitténs bedömning att nuvarande ansvar för kompetensförsörjningen, som idag vilar på regionerna, är otillräckligt och bristfälligt samordnat. Detta är tydligt inom vår egen profession, där tillgången till arbetsterapeuter varierar kraftigt mellan olika delar av landet. Förbundet välkomnar därför utredningens förslag att staten bör ta ett större ansvar för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning. Det innebär bland annat att planering och dimensionering av utbildningar bör utgå från nationella behov.

Vi instämmer också i att staten behöver arbeta mer aktivt för att förbättra arbetsmiljön inom vården, då detta är avgörande för att kunna rekrytera och behålla personal. Att regeringen nu föreslås se över hur detta utökade ansvar ska organiseras är en åtgärd som förbundet ställer sig positivt till.

Utöver de områden som kommittén lyfter vill Sveriges Arbetsterapeuter betona att även hjälpmedelsområdet bör omfattas av ett tydligare statligt ansvar. En ökad nationell styrning här kan bidra till mer jämlik tillgång till hjälpmedel och därmed till bättre hälsa för fler. Idag finns stora regionala skillnader i hjälpmedelstillgång, väntetider, sortiment, avgifter och förskrivningskriterier samt tillgången till förskrivarkompetens – något som drabbar både brukare och förskrivare. Detta skapar ojämlik vård och ohälsosamma arbetsvillkor.

Förbundet ser ett behov av att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att skapa ett nationellt kunskapscentrum för habilitering och rehabilitering, med särskilt fokus på hjälpmedel. För att minska skillnaderna bör även hälso- och sjukvårdslagen justeras så att likvärdighet i hjälpmedelsförsörjning garanteras

oavsett bostadsort. Alla kommuner ska ha en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) för att säkra kvalitet och patientsäkerhet.

Förbundet ser även att på regional och kommunal nivå krävs ökade resurser till hjälpmedelsverksamheter, fler anställda förskrivare och bättre förståelse för hjälpmedels betydelse hos chefer och beslutsfattare. Slutligen behöver hjälpmedelssortimentet utvecklas i samverkan med brukare, professioner och forskare, så att nya innovationer kan införas på ett säkert och effektivt sätt.

Ida Kåhlin
Förbundsordförande